

ANALYS

Sveriges tjänstehandel i internationell jämförelse

Insikter om export och konkurrenskraft

2025

Sammanfattning

Utrikeshandeln med tjänster spelar en central roll för Sveriges ekonomi och internationella konkurrenskraft. Såväl svensk som global tjänstehandel har vuxit kraftigt de senaste decennierna, betydligt snabbare än handeln med varor. Idag utgör kunskapsintensiva tjänster med högt förädlingsvärde merparten av den svenska tjänsteexportbasen, samtidigt som konkurrensen hårdnar och förutsättningarna för tjänstehandeln förändras. Frågan är hur Sverige står sig i denna konkurrens: Flyttar vi fram våra positioner eller tappar vi mark?

I denna analys ger Kommerskollegium en bild av hur Sveriges tjänstehandel står sig i internationell jämförelse, i syfte att bidra till en ökad förståelse för inom vilka tjänsteslag konkurrenskraften finns och hur den har förändrats över tid. Därutöver ger vi en uppdaterad bild av den svenska tjänstehandels betydelse och utveckling. Trots utmaningar i att mäta både tjänstehandel och konkurrenskraft kan resultaten ge viktiga insikter om svenska komparativa fördelar.

Analysen bekräftar Sveriges position som en innovativ handelsnation med hög kompetens och en över lag stark närvaro inom såväl kunskapsintensiva som digitala tjänster. Samtidigt visar resultaten trots det på ett flertal tjänsteslag – även inom den kunskapsintensiva tjänstesektorn – där Sveriges ställning gentemot omvärlden har försvagats de senaste 20 åren.

Ambitionen är att denna rapport kan räta ut en del frågetecken kring Sveriges exportförmåga och konkurrenskraft på tjänsteområdet och därmed bidra till en kunskapsbas för evidensbaserad tjänstehandelspolitik. I detta syfte förs även en policyorienterad diskussion som bland annat understryker vikten av en fördjupad förståelse för Sveriges roll i tjänstehandeln, samt att inte underskatta tjänsters betydelse i statistiken och i handelspolitiken.

Innehåll

1	Inledning.....	4
2	Att uppskatta konkurrenskraft genom komparativa fördelar.....	5
	2.1 Data över tjänstehandel.....	5
3	Hur ser svensk tjänstehandel ut?	7
	3.1 Tjänstehandelns betydelse och utveckling över tid.....	7
	3.2 Tjänsteexporten i internationella värdekedjor.....	9
	3.3 Exporten per tjänsteslag	11
4	Hur står sig svensk tjänstehandel internationellt?	13
	4.1 Komparativa fördelar i svensk tjänsteexport.....	13
	4.2 Komparativa fördelar i kunskapsintensiva tjänster	16
5	Slutsatser.....	18
	5.1 Vikten av mer tillförlitlig tjänstehandelsstatistik	19
	5.2 Policyimplikationer	19
6	Källförteckning.....	21

Utredare: Edvin Johannesson, Kommerskollegium

Tack till Patrik Tingvall, Petter Stålenheim och

Isaac Ouro-Nimini Hansen för värdefulla kommentarer

1 Inledning

Sverige är en tjänsteekonomi i internationell framkant. Tillsammans med en stark basindustri utgör tjänstesektorn idag en viktig motor för såväl sysselsättning som innovation och ekonomisk tillväxt. Idag står tjänster för drygt var tredje svensk exportkrona, vilket är nästan dubbelt så mycket som för 20 år sedan. I termer av förädlingsvärde blir denna andel desto större – drygt hälften av värdet inbäddat i bruttoexporten, och två tredjedelar sett till hela den internationella värdekedjan härrör från tjänstesektorn.¹ Sveriges förskjutning mot en tjänsteekonomi reflekteras även i tillverkningsindustrins sjunkande sysselsättningsandel (Teknikföretagen 2019), liksom i faktumet att fler svenska jobb numera understöds av tjänste- än varuexporten.

Sedan millennieskiftet har högvärdiga, kunskapsintensiva tjänsteslag – däribland olika affärstjänster, IT, telekom och immateriella rättigheter – vuxit i betydelse och utgör idag merparten av den svenska tjänsteexportbasen. Enbart affärstjänster stod enligt Almega (2024) för en fjärdedel av Sveriges BNP-tillväxt sedan millennieskiftet. Vid första anblick ser det därmed tämligen ljust ut för Sverige.

Allt är dock relativt. Sverige är en jämförelsevis liten aktör på den globala tjänstemarknaden, som WTO (2019) förutspår kommer öka sin andel av den totala världshandeln med 50 procent till 2040.² Samtidigt förändras dess villkor i allt snabbare takt. Såväl digitaliseringen och AI-utvecklingen som säkerhets- och hållbarhetsaspekter påverkar handelns omfattning, karaktär och förutsättningar. Sverige möter hårdnande konkurrens från växande tjänsteexportörer som Kina och Indien, men även i väletablerade handelsrelationer inom EU och OECD.

För att möta dessa utmaningar framöver behöver vi förstå vår utgångspunkt i dagsläget – vilket är utmanande i sig då konkurrenskraft, liksom tjänstehandel, är notoriskt svårt att mäta. Ett intuitivt men något förenklat sätt att närma sig detta är att jämföra svensk tjänsteexport med omvärldens: Hur står sig och förändras vår tjänsteexport i förhållande till våra konkurrenter?

Syftet med denna analys är tvådelat:

1. att ge en uppdaterad bild av svensk tjänstehandels betydelse och utveckling, samt
2. att bidra till en ökad förståelse för inom vilka tjänstesektorer Sveriges internationella konkurrenskraft finns och hur den har förändrats över tid.

I avsnitt 2 beskrivs analysens metod och den data som används. Därefter ägnas avsnitt 3 åt den första punkten enligt ovan. Avsnitt 4 undersöker den andra punkten genom en deskriptiv analys av Sveriges komparativa för- och nackdelar i tjänsteexporten. I avsnitt 5 får vi slutligen en policyorienterad diskussion och summerar resultaten.

1 Avsnitt 3.2 går närmare in på vad detta innebär.

2 WTO (2019) förutspår att tjänster kommer stå för drygt en tredjedel av den totala världshandeln år 2040. I termer av förädlingsvärde är motsvarande andel idag runt 50 procent (WTO och Världsbanken, 2023). Dock exkluderar dessa mått tjänstehandel via utländska dotterbolag (se avsnitt 2.1).

2 Att uppskatta konkurrenskraft genom komparativa fördelar

Ansatsen i denna analys är deskriptiv och vilar på antagandet att ett land exporterar relativt mycket av det som man jämfört med omvärlden är bra på att producera. Med andra ord antar vi att komparativa fördelar kan indikera var den internationella konkurrenskraften finns. Därmed beräknas dessa för Sveriges del genom att jämföra svensk och andra länders export inom olika tjänsteslag, med hjälp av måttet *Revealed Comparative Advantage* eller RCA-index.³ Detta mått erbjuder en intuitiv och etablerad metod för att uppskatta komparativa fördelar utifrån exportstatistik (Balassa och Noland, 1989; Hinloopen och Van Marrewijk 2001; Widodo 2009; Francois och Hoekman, 2010). Metoden har även använts av bland annat Världsbanken och FN.

RCA-indexet kan snedvridas av olika aspekter som inte fångas av exportstatistiken, till exempel tjänstehandelshinder (Laursen, 1998), inhemska regelverk och institutionella faktorer (Siggel 2006; van der Marel 2016), eller tjänsters kvalitet (Vollrath, 1991; Miroudot och Shepherd, 2016).⁴ Samtidigt är denna typ av hinder i regel relativt trögörsliga över tid. Således kan förändringen i RCA-index, under ovan nämnda antagande, ge en bild av i vilken riktning konkurrenskraften har utvecklats under mätperioden.

2.1 Data över tjänstehandel

Denna analys avgränsas primärt till svensk tjänsteexport från år 2005 och framåt. För syftet används två olika databaser: OECD och WTO:s BaTIS (*Balanced Trade in Services*) respektive ITS (*International Trade in Services*). Båda utgår från tjänstindelningen i betalningsbalansstatistiken med tolv huvudsakliga tjänsteslag (se avsnitt 3.3).

Datatillgänglighet begränsar analysen. Detta gäller såväl valet av jämförelseländer och regioner, som i viss utsträckning tjänsteslag på mer detaljerad nivå.⁵ Då BaTIS endast inkluderar data på den översta tjänsteslagsnivån används OECD:s ITS-databas för att analysera underkategorier. Denna data är liksom BaTIS baserad på inrapporterad nationell statistik, men saknar global täckning.

Tjänsters immateriella natur gör att de i allmänhet är svåra att mäta när de korsar landsgränser, inte minst då tjänster i allt större utsträckning handlas digitalt. Särskilt

3 Det RCA-index som används i analysen baseras på Balassa (1965) och definieras som kvoten mellan ett visst tjänsteslags andel av total svensk tjänsteexport, och dess andel av total tjänsteexport – antingen globalt eller från den handelspartner som Sverige jämförs med (exempelvis EU eller USA).

4 Jones och Bethmann (2023) vid USA:s handelskommission ITC sammanställer olika försök att åtgärda nämnda och andra begränsningar i RCA-måttet. Även Shepherd (2021) föreslår ett alternativt index som närmare återspeglar komparativa fördelar i teorin. Dessa kan ligga till grund för framtida, mer omfattande, analyser.

5 Av samma skäl går inte exportstatistik i termer av förädlingsvärde att använda i RCA-analysen. Däremot går den att använda på aggregerad nivå, vilket görs i Figur 2 och Figur 3 med hjälp av en nyligen uppdaterad version av OECD:s databas TiVA (*Trade in Value-Added*).

nämnvärt är att exportstatistiken utifrån betalningsbalansen exkluderar tjänster som levereras genom lokalt etablerade dotterbolag utomlands.⁶ Dessutom, vilket Henig och Guildea (2021) poängterar, saknas en enhetlig internationell definition av tjänster utöver WTO:s tjänstehandelsavtal, som anger vilka olika sätt de kan levereras på. Följaktligen rapporterar enbart en dryg tredjedel av världens ekonomier någon form av tjänstehandelsstatistik (Fiallos och Liberatore, 2023). Vidare används olika klassificeringar, vilket också fragmenterar tillgängliga data.

BaTIS-databasen korrigerar för många av dessa tillkortakommanden genom att kombinera alla tillgängliga statistikkällor med OECD:s egna beräkningar och justeringar. Resultatet blir en god helhetsbild av både global och bilateral tjänstehandel, som är såväl konsistent som balanserad mellan länder (se Liberatore och Wettstein, 2023). BaTIS utgör därmed, tillsammans med ITS, en av de mest heltäckande och tillförlitliga datakällorna att tillgå i sammanhanget – inte minst mot bakgrund av de utmaningar kring tillgänglighet och kvalitet som präglar tjänstehandelsstatistiken i allmänhet. Databaserna används även frekvent för policyunderlag av bland annat OECD och nationella myndigheter.

⁶ Uppskattningarna av svensk tjänsteexport via denna kanal varierar, i avsaknad av officiell statistik. Enligt WTO:s TISMOS-databas (2024) rörde det sig om så mycket som 139 miljoner USD år 2022, vilket är mer än det totala värdet av Sveriges tjänsteexport enligt betalningsbalansen samma år. Även Cernat (2024), som i stället utgår från exportens förädlingsvärde, finner att tjänster levererade via dotterbolag i utlandet utgör merparten av svensk tjänsteexport.

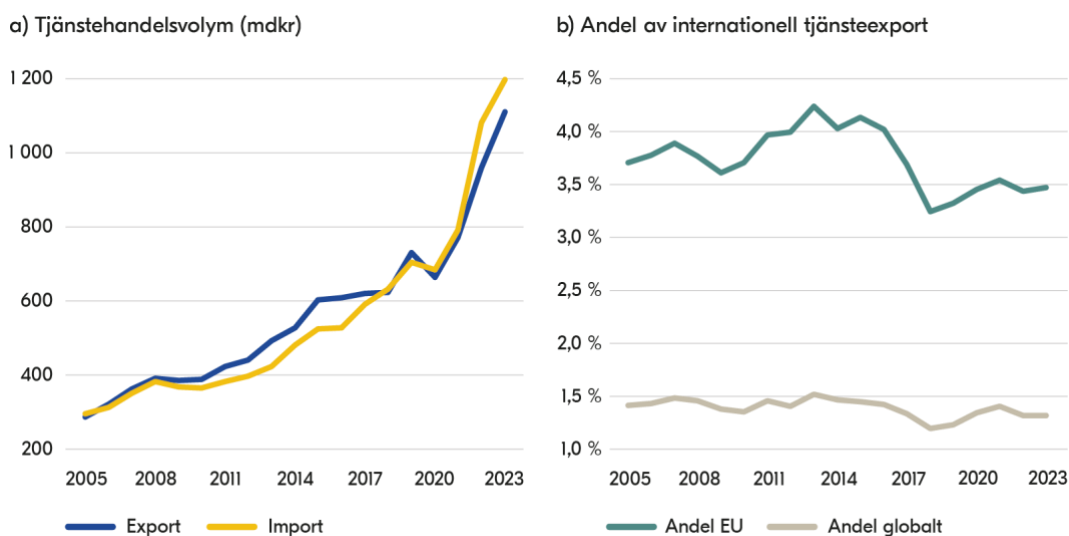
3 Hur ser svensk tjänstehandel ut?

Sveriges tjänstehandel har vuxit kraftigt de senaste två decennierna. Tjänster utgör idag en dryg tredjedel av det totala svenska exportvärdet, men samtidigt pekar mycket på att detta är en underskattning. Tjänsteexporten är redan större än varuexporten, om även tjänster inbäddade i varor och omsättningen av svenskproducerade tjänster i internationella värdekedjor tas med i beräkningarna.

3.1 Tjänstehandelns betydelse och utveckling över tid

Enbart sedan 2013 har svensk export och import av tjänster mer än fördubblats.⁷ Värdet av Sveriges totala tjänsteexport uppgick år 2023 till över 1 100 miljarder kronor. Av Figur 1 nedan framgår även att vi sedan drygt fyra år tillbaka är nettoimportör av tjänster. Detta till följd av att svensk tjänsteimport vuxit snabbare än exporten, efter en tillfällig nedgång i tjänstehandeln i början av covid-19-pandemin. Samtidigt var ökningen i tjänsteexporten under denna period nästan 50 procent större än motsvarande för varor, vilket illustrerar tjänsters växande betydelse för Sveriges handel med omvärlden.⁸

Figur 1. Sveriges tjänstehandel växer men tappar exportandelar internationellt

Källa: Kommerskollegiums beräkningar baserat på SCB (2024) för panel (a) och WTO Stats (2024) för panel (b).

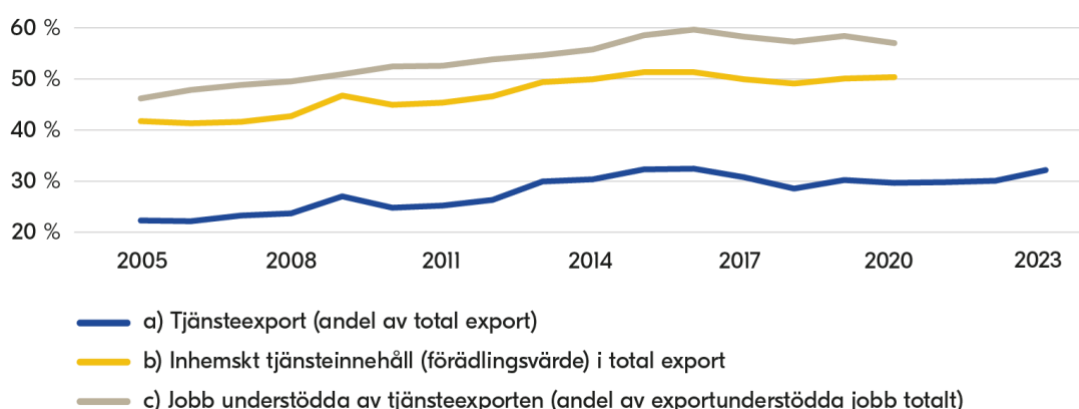
Not: Andelarna i panel (b) är beräknade utifrån handelsvolymerna angivna i USD. Notera att skalan i respektive graf har justerats för att öka läsbarheten.

⁷ I nominella termer, det vill säga inklusive prisförändringar.

⁸ Enligt varuhandelsstatistik från SCB ökade Sveriges varuexport med drygt 47 procent mellan 2020 och 2023. Motsvarande ökning av tjänsteexporten var cirka 70 procent, med andra ord runt 50 procent större.

Det är viktigt att jämföra denna ökning med hur det ser ut i omvärlden. Panel (b) i Figur 1 visar att Sveriges andel av global respektive EU:s tjänsteexport har minskat de senaste 20 åren. Tappet i globala exportandelar motsvarar ungefär en tio-procentig minskning sedan 2013 och kan exempelvis beror på att andra länder, inte minst Indien och Kina, exporterar mer tjänster än tidigare. Även valutaeffekter kan i viss mån spela en roll.⁹ Intressant nog ökade Sveriges tjänsteexportandelar under covid-19-pandemin, där en möjlig förklaring är komparativa fördelar i vissa digitala tjänster (se avsnitt 4).

Figur 2. Tjänstesektorn allt viktigare för svensk utrikeshandel

Källa: Kommerskollegiums beräkningar baserat på SCB (2024) för graf (a), OECD:s TiVA-databas (2023) för graf (b) och OECD:s TiM-databas (2023) för graf (c).

Not: Graf (b) visar andelen av förädlingsvärdet i Sveriges totala bruttoexport av varor och tjänster som härör från inhemsk tjänstesektor (mättet *domestic services value added share in gross exports* i TiVA). Graf (c) baseras på måttet *domestic employment embodied in gross exports* i TiM. Tjänster definieras som kategori 41–98 enligt så kallad ISIC-klassificering (rev. 4). Data från OECD (input-outputtabeller) löper endast till år 2020.

En allt större del av Sveriges utrikeshandel utgörs alltså av tjänster. År 2023 stod tjänsteexporten för nästan var tredje svensk exportkrona (Figur 2), medan blott en dryg femtedel av den totala exporten utgjordes av tjänster 2005. Även på importsidan ser vi en liknande trend. Viktiga drivkrafter bakom denna starka tillväxt är digitaliseringen och teknikutvecklingen, tillsammans med ökad efterfrågan till följd av strukturomvandling i våra exportpartner och att allt fler länder integreras i den globala tjänstehandeln (Världsbanken och WTO, 2023). Trendbrottet runt år 2016 sammanfaller med en tid av ökad osäkerhet i handelspolitiken, präglad av bland annat

⁹ Även om växelkursförändringar inte direkt påverkar andelsmått där både täljare och nämnare anges i USD, så kan valutaeffekter spela en indirekt roll i förändringen över tid – beroende på bland annat svenska tjänsteexportörers prissättningsbeslut och i vilken valuta de säljer sina tjänster (se till exempel Amador et al., 2024). Eventuella valutaeffekter bör genomgående ha i åtanke vid tolkning av resultaten i rapporten, som mestadels baseras på värden omräknade till USD (inte minst med tanke på den svenska kronans försvagning gentemot den amerikanska dollarn sedan 2014).

presidentvalet i USA och brexit-omröstningen i Storbritannien – två av Sveriges viktigaste exportmarknader för tjänster.

Mycket tyder på att den dryga tredjedel av vårt totala bruttoexportvärde som tjänstesektorn vanligtvis tillskrivs är en underskattning.¹⁰ Underskattningen beror delvis på att en allt större del av värdet inbäddat i varuexporten utgörs av tjänster, exempelvis mjukvaran i en personbil. Denna *tjänstefiering* inom tillverkningssektorn – som köper, producerar och säljer tjänster i allt större utsträckning (Kommerskollegium 2012; 2016) – speglas inte fullt ut i exportstatistiken. En vara vars värde mestadels härrör från tjänstesektorn registreras allt som oftast, trots det, just som varuexport i betalningsbalansen. Dessutom exkluderar traditionella mått delar av värdet som insatstjänster tillför tidigare i produktionsleden, till exempel i form av transport, logistik eller försäkring. Graf (b) i Figur 2 ovan tar dessa faktorer i beaktning, med hjälp av förädlingsvärdesdata från OECD som innefattar både tjänsteinnehållet i varuexporten och värdet av inhemska insatstjänster.¹¹ Utifrån detta mått stod svensk tjänstesektor för drygt hälften av förädlingsvärdet i den totala bruttoexporten 2020, varor inkluderat.

Av Figur 2 framgår det vidare att tjänsteexporten sedan drygt 15 år tillbaka understöder fler svenska jobb än varuexporten. Nästan 730 000 svenskar sysselsattes genom tjänsteexport år 2020.¹² Att tjänstesektorn står för en, i förhållande till exportvärdet, stor sysselsättningsandel kan förklaras av att tjänster har en hög arbetskraftsintensitet medan varuexporten har en betydande kapitalandel.

3.2 Tjänsteexporten i internationella värdekedjor

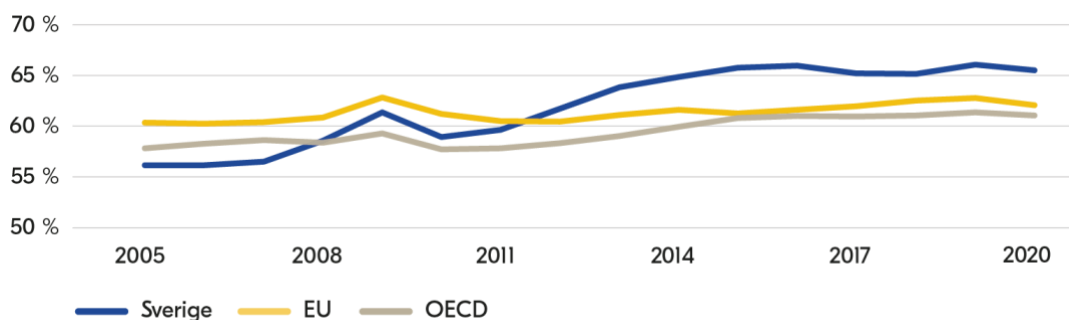
En annan viktig anledning till att tjänstesektorns betydelse för vår utrikeshandel underskattas kan tillskrivas framväxten av internationella värdekedjor. Tjänster säljs i allt högre grad som produktionsinsatser till andra marknader för att sedan vidare-exporteras, integrerade i antingen varu- eller tjänsteexporten, för slutlig konsumtion någon annanstans (Koopman et al., 2011). Figur 3 fångar såväl denna utveckling som nämnda tjänstefieringstrend och värdet av inhemska insatstjänster.¹³

10 Bland annat Almega (2023), Henig och Guildea (2021), Alan Beattie i WTO (2019) samt McKinsey (2019) har tidigare belyst hur tjänstehandeln underskattas i olika kontexter.

11 Se Martins Guilhoto et al. (2022) för mer detaljer.

12 Denna siffra är högre än vad som anges i andra källor, däribland Almega (2024) som konstaterar att ungefär 550 000 personer jobbade med export inom tjänstesektorn år 2020. Anledningen är att OECD:s statistik även inkluderar arbetstillfällen i andra inhemska sektorer som utgör insatser till tjänsteexporten, och utgår även från en något bredare definition av tjänster (Horvát et al., 2020).

13 Den primära skillnaden mellan graf (b) i Figur 2 och Figur 3 är att den senare, utöver att inkludera det som förstnämnda illustrerar, även räknar in förädlingsvärdet i produktionsinsatser som vidare-exporteras via andra länder innan de når sin slutliga destination längre ner i värdekedjan. Figur 2 (b) visar alltså enbart förädlingsvärdet i exporten av färdiga produkter för slutkonsumtion, dessutom i relation till bruttoexportvärdet.

Figur 3. Två tredjedelar av Sveriges totala exporterade förädlingsvärde är tjänster

Källa: Kommerskollegiums beräkningar utifrån OECD TiVA (2023).

Not: Figuren baseras på OECD-indikatorn *domestic value added embodied in foreign final demand* och kan tolkas som "andelen tjänster i totalt exporterat förädlingsvärde". Måttet beräknar förädlingsvärdet som härrör från Sveriges (respektive EU och OECD:s) tjänstesektor och exporteras, dels direkt i form av färdiga varor och tjänster, dels indirekt genom vidareexport av produktionsinsatser som integreras i varor och tjänster för slutlig konsumtion i andra länder. Tjänster definieras som kategori 41–98 enligt så kallad ISIC-klassificering (rev. 4). Data från OECD (input-outputtabeller) löper endast till år 2020.

Sett till vårt totala exporterade förädlingsvärde stod tjänster för två tredjedelar av svensk export år 2020. I termer av förädlingsvärde har därmed svensk tjänsteexport redan överstigit varuexporten. Vårt att nämna är att Sveriges tjänstebalans med detta mått mätt blir positiv i stället för negativ.¹⁴ Figur 3 antyder även att svensk tjänstesektor är mer integrerad i internationella värdekedjor jämfört med EU och OECD. Vidare importerar vi inte mycket insattjänster, utan enbart 14 procent av exportens förädlingsvärde kom från utländska tjänsteleverantörer år 2020 enligt OECD:s TiVA-databas (2023). I ljuset av Figur 3 indikerar detta att Sverige placerar sig högt upp i den internationella värdekedjan, där merparten av vårt ekonomiska avtryck i tjänstehandeln finns "nedströms".

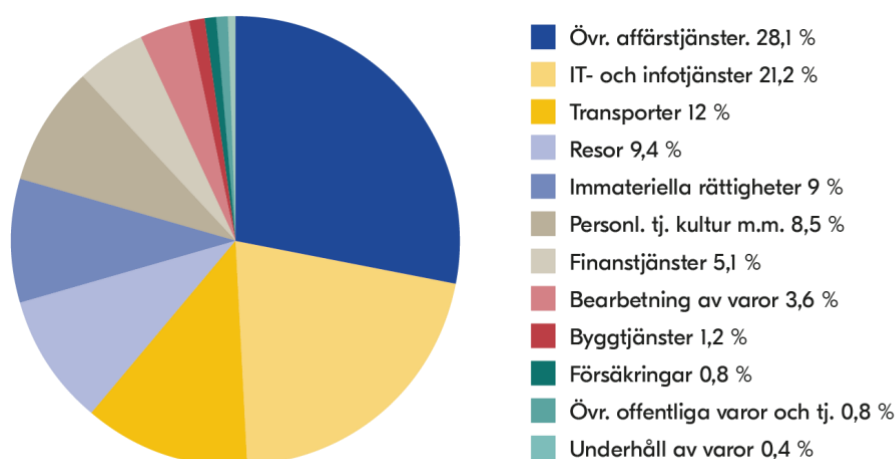
Förädlingsvärdet reflekterar vår tjänsteexports betydelse genom hela den internationella värdekedjan, ända till varans eller tjänstens slutdestination, och kan ge en mer rättvisande bild av en sektors avtryck i den globala ekonomin (Lanz och Maurer, 2016; Heuser och Mattoo, 2017). Det bör dock understrykas att olika exportmått tjäna olika syften och att bruttoexportvärdet är viktigt i sig, inte minst för betalningsbalansen och för att få en översikt av totala handelsflöden.

¹⁴ Enligt OECD TiVA (2023) uppgick svensk tjänstesektors totala exporterade förädlingsvärde år 2020 till drygt 96 miljarder USD, medan motsvarande siffra på importsidan var cirka 78 miljarder (måttet *foreign value-added in domestic final demand*).

3.3 Exporten per tjänsteslag

Handelsnationen Sverige kännetecknas av kvalificerad arbetskraft och avancerad teknik, något som lyser igenom när vi tittar på tjänsteexporten fördelad på olika tjänsteslag (Figur 4). Det kunskapsintensiva branschaggregatet *övriga affärstjänster* står tillsammans med IT-, informations- och telekommunikationstjänster för nästan hälften av svensk tjänsteexport.¹⁵ Sistnämnda inkluderar några av Sveriges största exportföretag.

Figur 4. Kunskapsintensiva tjänster utgjorde merparten av tjänsteexporten 2023

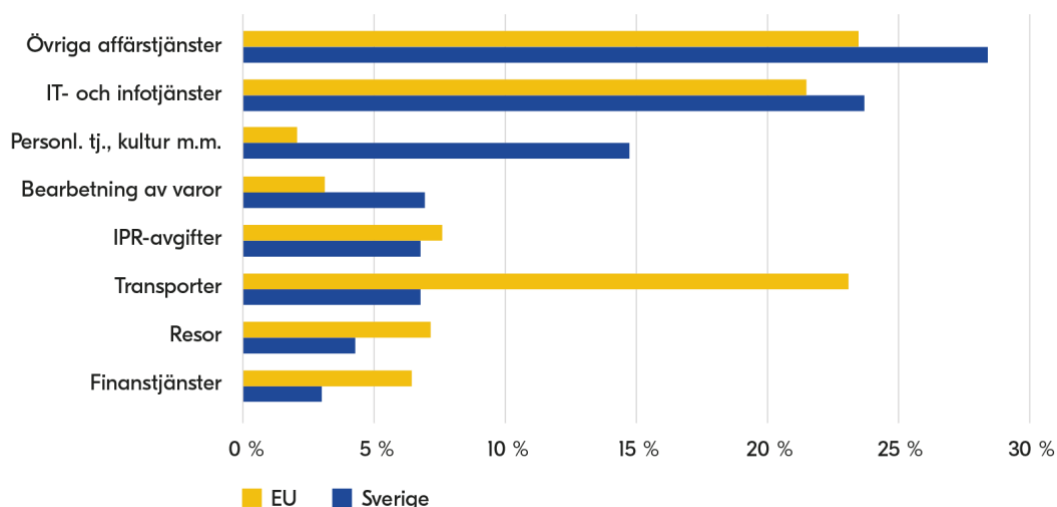

Källa: Kommerskollegium utifrån SCB (2024).

Av vikt är även transporttjänster, försäljning av svenska immateriella rättigheter, resor (främst utländska turisternas konsumtion av tjänster i Sverige) samt så kallade personliga tjänster och kultur, som vardera står för ungefär en tiondel av tjänsteexporten.

Jämfört med för 20 år sedan så har transport- respektive turismnäringens andel av exporten halverats, till fördel för digitala tjänster som ökat kraftigt. Detta gäller främst de två kategorierna IT och information samt personliga tjänster och kultur, där den senare inkluderar audiovisuella tjänster (framför allt strömning av media). Figur 5 nedan visar att dessa tjänsteslag stått för drygt 24 procent respektive 15 procent av tillväxten i svensk tjänsteexport det senaste decenniet. Affärstjänster var alltså den största drivkraften.

¹⁵ Det i betalningsbalansstatistiken definierade tjänsteslaget ”övriga affärstjänster” innefattar bland annat forskning och utveckling, marknadsföring och revision samt ingegörs-, teknik- och arkitekttjänster. En mer detaljerad översikt av vad som ingår i de tolv olika tjänsteslagen finns [här](#).

Figur 5. Affärstjänster bidrog mest till tjänsteexporttillväxten 2013–2022

Källa: Kommerskollegium's beräkningar baserat på OECD ITS (2024).

Not: Olika tjänsteslags bidrag till total svensk tjänsteexporttillväxt 2013–2022, utifrån en shift-share-analys där bidragen beräknas som kvoten mellan den procentuella förändringen i respektive tjänsteslag och total tjänsteexport under perioden, viktad med tjänsteslagets exportandel år 2013. Fyra tjänsteslag vars bidrag var under 2 % har exkluderats ur figuren: byggtjänster, försäkringar, övriga offentliga tjänster samt underhålls- och reparationstjänster. OECD:s ITS-databas utgår från tjänsteslagsindelningen i betalningsbalansstatistiken (s.k. EBOPS 2010) och anger värden i nationella valutor (exportintäkter). Data för EU löper endast till 2022.

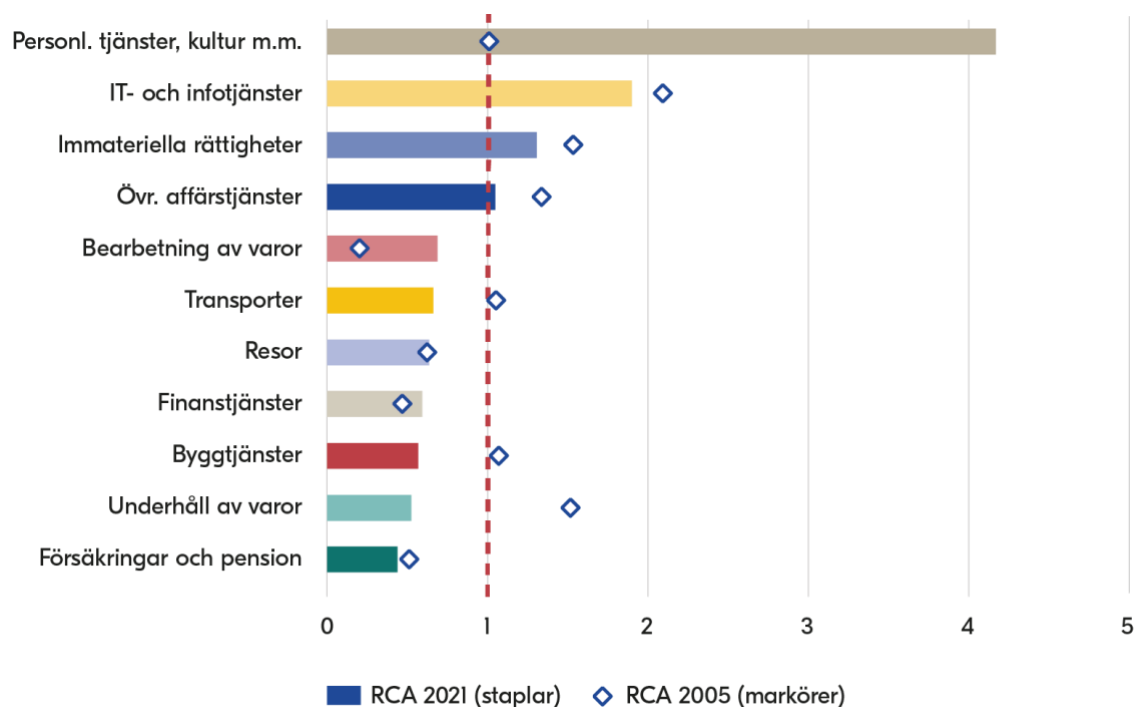
Slående med Figur 5 är skillnaderna mellan Sverige och EU vad gäller främst transporter, en betydligt viktigare tillväxtmotor på EU-nivå, och personliga tjänster, som i jämförelse driver den svenska tjänsteexporten i högre grad. Vidare är ytterligare ett tecken på tjänstefieringen av utrikeshandeln den kraftiga ökningen av tjänster kopplade till tillverkning och bearbetning av varor. År 2013 stod dessa för en försvinnande liten del av tjänsteexporten, drygt en promille, medan motsvarande andel var 3,7 procent tio år senare.

4 Hur står sig svensk tjänstehandel internationellt?

I detta avsnitt ställs Sveriges tjänsteexport i relation till omvärldens och den från viktiga handelspartner, i syfte att ge en fingervisning om var vår internationella konkurrenskraft finns. Inom vilka tjänsteslag har vi komparativa fördelar och inom vilka har vi komparativa nackdelar? Hur ser det ut bland de kunskapsintensiva tjänsterna, där Sverige ofta beskrivs som konkurrenskraftigt? Hur ser utvecklingen ut över tid? I ett försök att besvara dessa frågor använder vi ett RCA-index (se avsnitt 2), för vilket resultaten presenteras nedan.

4.1 Komparativa fördelar i svensk tjänsteexport

Figur 6. RCA-index gentemot världen, nivå 2005 vs. 2021

Källa: Kommerskollegiums beräkningar baserat på OECD-WTO BaTIS (2024).

Not: RCA (*Revealed Comparative Advantage*) för svensk tjänsteexport med världen som jämförelsegrupp, exklusive Sverige, år 2021 (staplar) versus 2005 (blå markör). Ett RCA-index över gränsvärdet 1, den rödstreckade linjen, indikerar en komparativ fördel. Värden under 1 tolkas som en komparativ nackdel. BaTIS-datan löper till år 2021, utgår från tjänsteslagsindelningen i betalningsbalansstatistiken (s.k. EBOPS 2010) och anger värden i USD.

Figur 6 visar hur svensk tjänsteexport stod sig jämfört med det globala genomsnittet år 2021 och hur vår relativa exportposition inom olika tjänsteslag förändrats sedan 2005. Ett RCA-index över gränsvärdet 1 (den rödstreckade linjen) innebär en komparativ

fördel, medan ett värde under ett tolkas som en nackdel.¹⁶ Därmed visar Figur 6 på svenska komparativa fördelar inom fyra tjänstekategorier: personliga tjänster och kultur, IT- och informationstjänster, immateriella rättigheter och övriga affärstjänster. Runt två tredjedelar av Sveriges tjänsteexport kan alltså sägas vara mer konkurrenskraftig – åtminstone i termer av relativa exportandelar – jämfört med resten av världen (se Figur 4). Merparten utgörs av kunskapsintensiva tjänster med högt förädlingsvärde, som dessutom ofta levereras digitalt, vilket är en viktig slutsats.

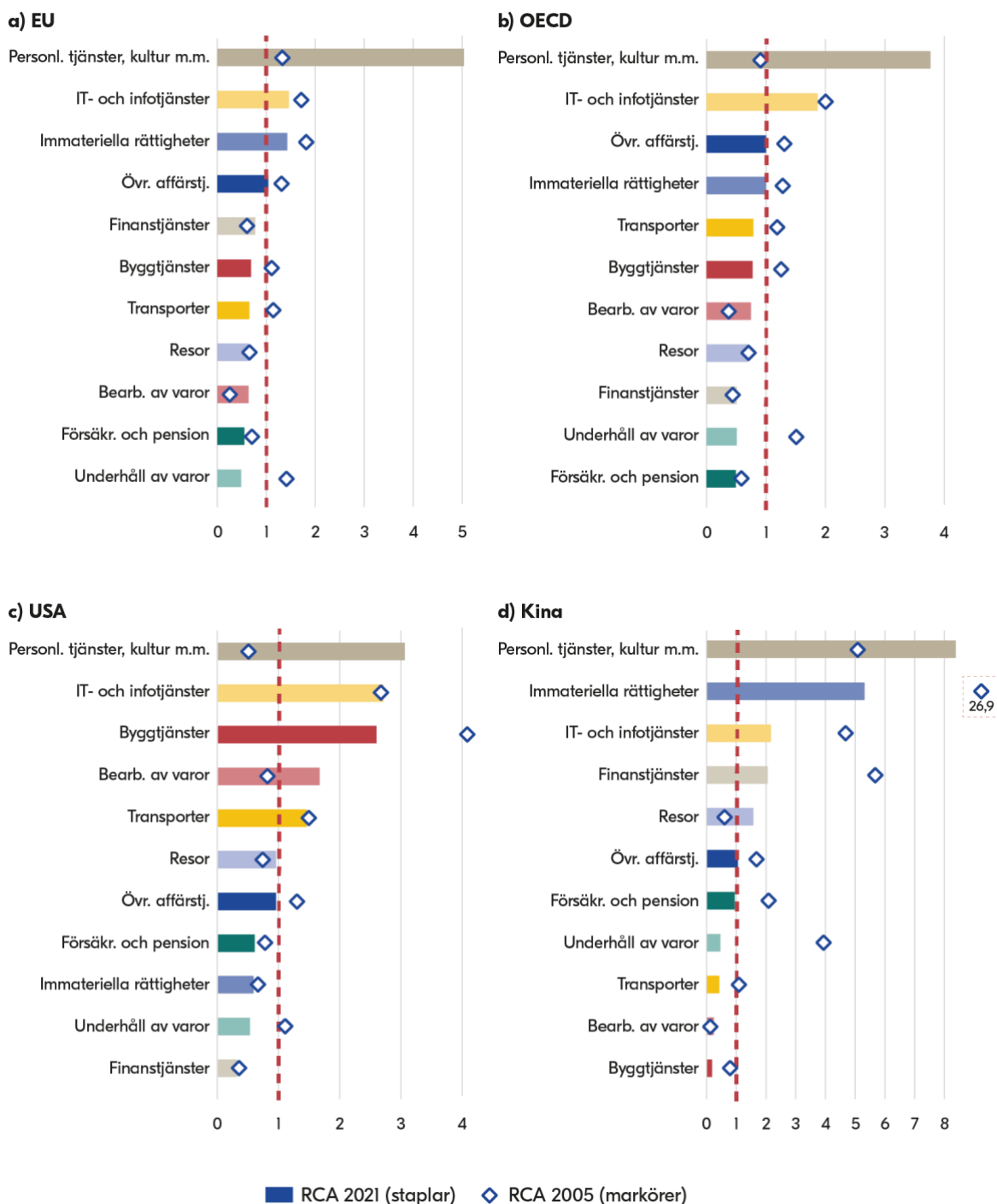
Lika viktig, dock mer oroväckande, är förändringen över tid som illustreras i Figur 6 (skillnaden mellan staplarna och de blå markörerna). Sverige förefaller sedan 2005 ha tappat komparativa fördelar inom sektorerna transport, byggtjänster och underhåll av varor. Åtta av tolv tjänsteslag uppvisar enligt figuren komparativa nackdelar och RCA har minskat för samtliga utom personliga tjänster, finanstjänster samt bearbetning av varor. Utifrån en strikt tolkning av indexet har Sverige således globalt sett inte vunnit några komparativa fördelar under mätperioden, utan enbart tappat fördelar inom tre tjänsteslag.

Just personliga tjänster och kultur har ökat kraftigt under perioden och sticker ut med ett högt RCA-index. Som tidigare nämnts är en trolig förklaring den starka exporttillväxten inom underkategorin audiovisuella tjänster, vilket vi återkommer till nedan.

Av allt att döma framträder en nyanserad bild av Sveriges ställning i den globala tjänstehandeln, vilket även är fallet när vi i stället jämför med olika handelspartner i Figur 7 nedan. Gentemot EU och i runda slängar även OECD är slutsatserna snarlika, med relativa styrkor inom personliga och kunskapsintensiva tjänster. När det kommer till USA och Kina ser det dock något annorlunda ut. I relation till amerikansk export är bygg- och transportsektorerna starkare, liksom bearbetning av varor, medan Sverige här uppvisar en komparativ nackdel inom kategorin övriga affärstjänster. Gentemot Kina har vi strikt tolkat komparativa fördelar inom flest tjänsteslag, där styrkor inom finanstjänster och resor (främst tjänstekonsumtion från kinesiska turister i Sverige) sticker ut jämfört med övriga handelspartner i figuren. Även försäljningen av svenska immateriella rättigheter i Kina utmärker sig, dock kan det mycket höga RCA-värdet för 2005 (26,9) bero på datadiskrepanser och bör därför tolkas med viss försiktighet.

¹⁶ RCA-indexet bör tolkas försiktigt bortom gränsvärdet 1, vilket bland andra Jones och Bethmann (2023) poängterar. Medan exempelvis ett RCA med värdet 4 indikerar en komparativ fördel i ett tjänsteslag, betyder inte det nödvändigtvis att ett land är dubbelt så bra på att producera detta jämfört med en annan tjänst som har ett RCA-index med värde 2.

Figur 7. RCA-index gentemot handelspartner, nivå 2005 vs. 2021

Källa: Kommerskollegiums beräkningar baserat på OECD-WTO BaTIS (2024).

Not: RCA (*Revealed Comparative Advantage*) för svensk tjänsteexport med EU, OECD – båda exklusive Sverige – och USA samt Kina som olika jämförelsegrupper, år 2021 (staplar) versus 2005 (blå markör). Ett RCA-index över 1 indikerar en komparativ fördel, under 1 tolkas som en komparativ nackdel. BaTIS-datan löper till år 2021, utgår från tjänsteslagsindelningen i betalningsbalansstatistiken (s.k. EBOPS 2010) och anger värden i USD. Notera att skalan för Kina har justerats.

4.2 Komparativa fördelar i kunskapsintensiva tjänster

En gemensam nämnare i jämförelserna ovan är Sveriges relativa styrkor inom kunskapsintensiva tjänster och att personliga tjänster utmärker sig. Här gräver vi djupare i vad som döljer sig bakom dessa tjänsteaggregat.

Tabell 1. RCA-index för kunskapsintensiva tjänster gentemot EU och USA, år 2022 samt förändring 2013–2022

Tjänsteslag	RCA-index 2022		Förändring 2013–22	
	vs. EU	vs. USA	vs. EU	vs. USA
Audiovisuella tjänster	15,96	3,39	15,47	3,25
Telekomtjänster	2,28	3,05	1,30	1,88
FoU-tjänster	1,82	0,94	0,87	0,16
Ingenjörstjänster	1,49	1,81	-0,48	-0,19
Datatjänster	1,26	3,61	-0,63	-5,01
Marknadsföring	1,25	1,23	0,42	0,01
Management och PR	1,18	0,57	0,85	0,28
Bokföring, redovisning m.m.	1,15	2,31	-0,62	-2,92
Juridiska tjänster	1,12	0,29	-0,14	-0,10
Finanstjänster (in- och utlåning)	0,96	0,50	-0,37	-1,31
Arkitekttjänster	0,95	0,77	-0,41	0,01
Informationstjänster	0,82	0,68	0,26	0,47
Kompletterande försäkringar	0,80	0,51	-0,31	-0,16
Debiterade samt övriga finanstjänster	0,52	0,21	0,02	-0,03
Direktförsäkringar	0,37	1,89	0,20	1,44
Övr. personliga tjänster, kultur m.m.	0,35	0,46	-0,44	-0,40
Vetenskapliga och övr. tekniska tjänster	0,26	5,25	0,17	3,31

- Personliga tjänster, kultur m.m.
- IT- och infotjänster
- Övriga affärstjänster
- Finanstjänster och försäkring

Källa: Kommerskollegiums beräkningar baserat på OECD ITS (2024).

Not: RCA för svensk export av kunskapsintensiva tjänster jämfört med EU, exklusive Sverige, och USA. Kolumn 2–3 anger RCA-index år 2022, där värden över 1 indikerar en komparativ fördel (grön cell) och värden under 1 en komparativ nackdel (röd cell). Kolumn 4–5 visar förändring i RCA sedan år 2013, grön cell indikerar ökning och röd cell en minskning. Huvudkategori av tjänsteslag färgkodas enligt ovan. ITS-data löper till 2022, utgår från tjänsteslagsindelningen i betalningsbalansstatistiken (s.k. EBOPS 2010) och anger värden i USD. Detaljerad data för kategorier under immateriella rättigheter saknas.

I Tabell 1 redovisas RCA-index på en mer detaljerad nivå för en rad olika tjänster som vanligtvis klassas som kunskapsintensiva.¹⁷ Dessa förlitar sig i hög grad på högutbildad arbetskraft och teknisk expertis, varav många återfinns inom branschaggregatet övriga affärstjänster. Av tabellen att döma så har Sverige komparativa fördelar vis à vis EU inom alla typer av affärstjänster utom arkitekttjänster samt vetenskapliga och övriga tekniska tjänster.

Gentemot USA står sig forskning och utveckling, management och PR, samt juridiska tjänster dock sämre. Sett till finanstjänster har Sverige sedan 2013 tappat sina komparativa fördelar inom in- och utlåning i relation till såväl EU som den amerikanska marknaden.¹⁸ Även inom andra finans- och försäkringstjänster har vi jämförelsevis färre exportandelar.

Svenska styrkor inom telekom och datatjänster lyser tydligt igenom i Tabell 1, vilket speglar konkurrenskraftiga sektorer där några av våra största tjänsteföretag verkar – främst gentemot amerikanska marknader. Samtidigt uppvisar informationstjänster, vilka omfattar bland annat nyhetsbyråer och databaser, en komparativ nackdel.

Spjutspetsen i svensk tjänsteexport stavas dock i denna analys audiovisuella tjänster, med ett extremt högt RCA-index mot framför allt EU (15,96) men även mot USA (3,39). Denna kategori omfattar såväl strömning av media och intäkter från sådana tjänster, som i viss mån svensk musikexport. Vidare sorterar audiovisuella tjänster under branschaggregatet personliga tjänster, som toppar alla jämförelser i avsnitt 4.1. Samtidigt sammanfaller den markanta ökningen sedan 2013 med Sveriges globala framgång inom främst strömning av musik (men även ljud- och e-böcker).¹⁹ Detta leder oss till ytterligare en viktig slutsats: denna ”streamingeffekt” är definierande för konkurrenskraften i svensk tjänsteexport det senaste decenniet.

17 Kunskapsintensiva tjänster definieras i enlighet med Eurostat (2024), exklusive transportsektorn och vissa så kallade övriga kunskapsintensiva tjänster. Urvalet i Tabell 1 styrs av tillgängliga data och är därmed inte heltäckande. Denna data (ITS) finns vidare inte tillgänglig på global nivå, utan bredast täckning för flest tjänsteslag finns för EU och USA.

18 Finanstjänster inom in- och utlåning, även kallat FISIM (finansiell förmedlingstjänst indirekt beräknad), är en uppskattning av hur stor del av kreditinnehållet som utgörs av tjänster.

19 Det kan nämnas att dator- och konsolspel vanligtvis inte räknas till denna kategori (se FN:s handbok för tjänstehandelsstatistik, UNSTATS 2010).

5 Slutsatser

Samtidigt som handeln med tjänster har vuxit kraftigt de senaste två decennierna, betydligt snabbare än för varor, så ser vi att den svenska tjänstesektorn har förlorat exportandelar på världsmarknaden. Trots att tjänsters ekonomiska betydelse är svår att överskatta, så pekar mycket på att den underskattas i såväl handelspolitik som statistik. Två tredjedelar av Sveriges totala exporterade förädlingsvärde består av tjänster, emedan officiell och brett kommunicerad statistik säger var tredje exportkrona. Detta är inte fel men ger sannolikt inte hela bilden.

Tjänstehandel, liksom konkurrenskraft, är notoriskt svårt att mäta – och det svårsmätbara är utmanande att såväl liberalisera som reglera effektivt. Genom att applicera ett RCA-index på ny och heltäckande OECD-data har denna analys gett en bild av hur Sveriges tjänstesektor står sig i internationell jämförelse. Det är samtidigt viktigt att återigen understryka indexets begränsningar (se avsnitt 2): RCA mäter relativ specialisering och inte nödvändigtvis konkurrenskraft i absolut eller definitiv bemärkelse. Trots detta menar vi att resultaten pekar på viktiga insikter om Sveriges komparativa fördelar.

Denna analys bekräftar Sveriges position som en innovativ handelsnation med hög kompetens och en stark digital närvaro, inte minst i kreativa näringar. I enlighet med detta specialiserar vi oss på delar av internationella värdekedjor och produktions-ekosystem med högt förädlingsvärde. Sverige får med RCA-index mätt tydliga komparativa fördelar i högvärdiga, kunskapsintensiva och delvis digitala tjänsteslag som IT, telekom, immateriella rättigheter samt, mest framträdande, inom audiovisuella tjänster. Sistnämnda innefattar främst strömning av media och indikerar en ”streamingeffekt” i tjänsteexporten, vilket i sig är en viktig slutsats. Inom branschaggregatet affärstjänster – motsvarande nästan en tredjedel av tjänsteexportbasen – förefaller Sverige över lag varken vara mer eller mindre konkurrenskraftigt än andra länder.

Bilden som framträder är alltså nyanserad och pekar på ett antal utmaningar. Strikt tolkad antyder analysen att Sverige globalt sett inte vunnit några komparativa fördelar de senaste två decennierna. Däremot tycks vi ha backat inom sektorer som transport, byggtjänster och varuunderhåll. Trots viss variation mellan olika handelspartner så riskerar vi att förlora ytterligare mark inom dessa traditionella sektorer som alltså är viktiga för ekonomin. Vidare finns orosmoln även inom kunskapsintensiva tjänsteslag: RCA-index gentemot viktiga marknader har minskat för såväl data- och finanstjänster som vissa affärstjänster, noterbart ingenjör-, bokförings- och arkitekttjänster.

Sammantaget visar analysen att svensk tjänstehandel har en stark grund att stå på, men att Sverige tycks ha tappat konkurrenskraft inom viktiga tjänstesektorer – däribland en rad kunskapsintensiva områden. Därför är det centralt att identifiera hur Sverige kan stärka sin position inom för svenskt vidkommande prioriterade tjänsteslag. Förhoppningsvis utgör denna analys ett underlag och ett steg på vägen i detta syfte.

5.1 Vikten av mer tillförlitlig tjänstehandelsstatistik

Evidensbaserad handelspolitik börjar med tillförlitliga data, något som är avgörande för att förstå tjänstehandels omfattning och betydelse för såväl konkurrenskraften som ekonomin i stort. Mer resurser bör därför läggas på att utveckla metoder, datainsamling och kartlägga befintliga källor i syfte att bättre mäta och analysera både flöden och hinder i tjänstehandeln. Detta gäller särskilt tjänster som levereras genom dotterbolag etablerade i utlandet, men även digital handel och immateriella rättigheter. Av särskild vikt i detta avseende är behovet av ökad samverkan mellan myndigheter och med näringslivet, men även fortsatt svenskt engagemang i internationella fora som OECD, EU och WTO.

Denna analys har visat på att en allt större del av svensk exports förädlingsvärde härrör från tjänster, även inbäddat i varor och i form av insatser som vidareexporteras. Importen av insattjänster är viktig för hela exportsektorn. Här behövs en ökad förståelse för Sveriges roll och potential såväl ned- som uppströms i internationella värdekedjor, inklusive kopplingar till våra komparativa fördelar i tjänstehandeln och dess integrering med varor. Detta kan informera strategiska åtgärder i syfte att stärka företagets konkurrenskraft i en föränderlig världshandel.

Ytterligare en viktig fråga i kontexten rör avsaknaden av en internationellt överenskommen och tillgänglig definition av tjänster. I WTO:s tjänstehandelsavtal definieras hur tjänster kan *levereras*, men bortom det saknas en brett accepterad helhetsdefinition av vad som faktiskt *utgör* en tjänst eller hur de ska *sorteras*. Däremot används ett antal olika klassificeringssystem som ofta är oenhetliga. Internationellt samarbete för att fastställa definitioner och harmonisera dessa system kan bidra till en ökad förståelse för tjänstehandeln, särskilt i ljuset av digitaliseringen och tjänstefieringen.

5.2 Policyimplikationer

Analysen pekar på en rad tjänsteslag där Sverige i internationell jämförelse har en stark position och god exportförmåga. Dessa komparativa fördelar är viktiga att bejaka och utveckla – såväl på hemmaplan som inom handelspolitiken genom EU. Samtidigt finns tecken på att Sveriges konkurrenskraft har minskat, noterbart inom ett antal kunskapsintensiva tjänsteområden, varför det är centralt att närmare undersöka och se över vilka åtgärder som behövs för att vända denna utveckling.

Givet tjänstesektorns ekonomiska betydelse bör tjänster i allmänhet ges större utrymme både i EU:s handelspolitik och arbete med att stärka konkurrenskraften. Det bör även övervägas hur svenska styrkor i tjänsteexporten – över vilka denna analys ger en indikation – kan få större genomslag i EU:s handelspolitiska agenda. Detta kan innebära att verka för mer ambitiösa åtaganden för prioriterade tjänstesektorer i pågående förhandlingar av frihandelsavtal med bland annat Indien och Indonesien, men även i kommande översyn av avtalet med Storbritannien. Dessutom belyser analysen vikten av en djupare förståelse för hur undantaget för audiovisuella tjänster i EU:s frihandelsavtal påverkar svensk tjänsteexport. Vidare motiverar vår starka position inom bland annat data- och telekomtjänster, inte minst

gentemot USA, ett ökat engagemang inom dessa sektorer – exempelvis genom digitala handelsavtal, vilket diskuteras i Kommerskollegium (2024a). Strategiskt viktiga tjänster bör även övervägas i andra handelsrelaterade samarbetsformer (se Kommerskollegium, 2024b). Några exempel är gröna tjänster i så kallade CTIPs (*Clean Trade and Investment Partnerships*), i enlighet med Draghi (2024), samarbeten kring tjänster av vikt för motståndskraftiga leveranskedjor eller underlättad personrörlighet inom för Sverige relevanta yrken.

Mer än hälften av svensk tjänsteexport går till EU:s inre marknad, varav merparten utgörs av tjänsteslag inom vilka Sverige har en komparativ fördel gentemot EU. Därmed är det viktigt att undanröja regulatoriska hinder och förbättra rörligheten för tjänster på den inre marknaden. Kommerskollegium (2024c) ger ett antal förslag i detta avseende.

En konkurrenskraftig export av kunskapsintensiva tjänster förutsätter god tillgång till kvalificerad arbetskraft. Ur ett handelsperspektiv kan kompetensförsörjningen stärkas genom underlättad personrörlighet för bland annat studenter och yrkesutövare. Detsamma gäller vikten av satsningar på forskning och utveckling, digital infrastruktur och immaterialrättsskydd för att stärka svensk konkurrenskraft inom bland annat IT, telekom, mediaströmning och annan digital tjänsteexport.

6 Källförteckning

- Almega. (2023). *Den underskattade internationella handeln med tjänster*. Almega. Hämtad 2024-10-30.
- Almega. (2024). *Tjänstesektorn håller uppe produktiviteten*. Almega. Hämtad 2024-10-30.
- Amador, J., Garcia, J., Mehl, A. & Schmitz, M. (2024). *Dominant Currency Pricing in International Trade Services*. CEPR: VoxEU, 2024-05-15. Hämtad 2024-10-29.
- Balassa, B. & Noland, M. (1989). *Revealed Comparative Advantage in Japan and the United States*. Journal of International Economic Integration, 4(2), s. 8–22.
- Balassa, B. (1965). *Trade Liberalisation and Revealed Comparative Advantage*. The Manchester School, 33(2), s. 99-123.
- Cernat, L. (2024). What Mode of Supply Will Matter the Most for the Future of Services Trade? *ECIPE Policy Brief*, 16/2024.
- Draghi, M. (2024). *The Future of European Competitiveness*. EU-kommissionen. European Commission. Hämtad 2024-11-12.
- Eurostat. (2024). *Knowledge-intensive Services (KIS)*. EU-kommissionen. Hämtad 2025-01-14.
- Fiallos, A. & Liberatore, A. (2023). *Decoding Global Services Trade: The Power of the OECD-WTO BaTIS Dataset*. OECD Statistics Blog. Hämtad 2024-09-05.
- Francois, J. & Hoekman, B. (2010). *Services Trade and Policy*. Journal of Economic Literature, 48(3), s. 642–692.
- Guildea, A. & Henig, D. (2021). *Services Trade Needs to be Taken as Seriously as Goods Trade*. ECIPE. Hämtad 2024-10-03.
- Heuser, C. & Mattoo, A. (2017). Services trade and global value chains. *World Bank Policy Research Working Papers*, no. WPS 8126.
- Hinloopen, J. & Van Marrewijk, C. (2001). *On the Empirical Distribution of the Balassa Index*. Review of World Economics, 137(1), s. 1–35.
- Horvát, P., Webb, C. & Yamano, N. (2020). Measuring employment in global value chains. *OECD Science, Technology and Industry Working Papers*, 2020/01.
- Jones, L. & Bethmann, E. (2023). Approaches of Measuring Revealed Comparative Advantage (RCA): Literature Review. *United States International Trade Commission Economics Working Paper Series*, nr. 2023-07-A.
- Kommerskollegium. (2012). Everybody is in Services – The Impact of Servicification in Manufacturing on Trade and Trade Policy.
- Kommerskollegium. (2016). The Servicification of EU Manufacturing.
- Kommerskollegium. (2024a). *Economic Security and Digital Trade: Time for an EU-US Digital Agreement*.
- Kommerskollegium. (2024b). *A New Trade Policy Landscape – Mapping trade-related agreements*.
- Kommerskollegium. (2024c). *Fri rörlighet för tjänster inom EU: Så kan förutsättningarna förbättras*.

- Koopman, R., Powers, W., Wang, Z. & Wei, S.-J. (2011). *Give Credit Where Credit Is Due: Tracing Value Added in Global Production Chains*. NBER Working Paper No. 16426.
- Lanz, R. & Maurer, A. (2016). Services and Global Value Chains: Servicification of Manufacturing and Services Networks. *Journal of International Commerce, Economics and Policy*, 6(3).
- Laursen, K. (1998). *Revealed Comparative Advantage and the Alternatives as Measures of International Specialisation*. DRUID Working Papers, nr. 98–30.
- Liberatore, A. & Wettstein, S. (2023). *The OECD-WTO Balanced Trade in Services Database (BaTIS)*. OECD & WTO. Hämtad 2024-09-04.
- Martins Guilhoto, J., Webb, C. & Yamano, N. (2022). *Guide to OECD TIVA Indicators, 2021 Edition*. OECD Science, Technology and Industry Working Papers, 2022/02.
- McKinsey & Company. (2019). *Globalization in Transition: The Future of Trade and Value Chains*. McKinsey Global Institute. Hämtad 2024-11-09.
- Miroudot, S. & Shepherd, B. (2016). *Trade Costs and Global Value Chains in Services*. *World Trade Review*, 15(4), s. 671–693.
- Shepherd, B. (2021). How Misleading is Revealed Comparative Advantage? *DTC Working Papers*, nr. 2021-2.
- Siggel, E. (2006). *International Competitiveness and Comparative Advantage: A Survey and a Proposal for Measurement*. *Journal of Industry, Competition, and Trade*, 6(2), s. 137–159.
- Teknikföretagen. (2019). *Sveriges exportsektor växer*. Teknikföretagen. Hämtad 2024-11-12.
- UNSTATS. (2010). *MSITS 2010: Manual on Statistics of International Trade in Services*. United Nations.
- van der Marel, E. (2016). "Ricardo Does Services: Services Sector Regulation and Comparative Advantage in Goods". I P. Sauvé & M. Roy (Eds.), *Research Handbook on Trade in Services*. Edward Elgar Publishing.
- Vollrath, T.L. (1991). *A Theoretical Evaluation of Alternative Trade Intensity Measures of Revealed Comparative Advantage*. *Review of World Economics*, 127(2), s. 265–280.
- Widodo, T. (2009). *Comparative Advantage: Theory, Empirical Measures, and Case Studies*. *Review of Economic and Business Studies*, 4(1), s. 57–82.
- WTO. (2019). *World Trade Report 2019*. World Trade Organization.

Datakällor

- OECD ITS. (2024). *OECD International Trade in Services (ITS) Database*.
- OECD TiM. (2023). *OECD Trade in Employment (TiM) 2023 edition*.
- OECD TiVA. (2023). *OECD Trade in Value Added (TiVA) 2023 edition: Principal Indicators, shares*.
- OECD-WTO BaTIS. (2024). *OECD-WTO: Balanced International Trade in Services – EBOPS 2010*.
- SCB. (2024). *Utrikeshandel med tjänster*.
- WTO Stats. (2024). *WTO Statistics: Trade in commercial services*.
- WTO. (2024). *TISMOS: Trade in Services by Mode of Supply Dataset*.

Kommerskollegium är Sveriges myndighet för utrikeshandel, EU:s inre marknad och handelspolitik. Vår uppgift är att förbättra möjligheterna för internationell handel med utgångspunkt i öppenhet, klara spelregler och fri rörlighet på EU:s inre marknad.

Målet för vårt arbete är att bidra till en väl fungerande inre marknad, en extern handelspolitik i EU som bygger på frihandel samt ett öppet och starkt multilateralt handelssystem.

Vi förser regeringen med beslutsunderlag, utredningar och yttranden samt deltar i internationella möten och förhandlingar.

Kommerskollegiums Solvitcenter hjälper företag och privatpersoner som stöter på problem med den fria rörligheten. Vi är också värd för flera nätverk med näringslivsorganisationer och myndigheter som syftar till att utveckla förutsättningarna för handeln.

I vår roll som handelsmyndighet ingår dessutom att ge stöd till utvecklingsländer genom handelsrelaterat utvecklingssamarbete. Det sker bland annat genom kontaktpunkten Open Trade Gate Sweden som bistår exportörer från utvecklingsländer i deras handel med Sverige och EU.

Med våra utredningar och rapporter vill vi öka kunskapen om handelns betydelse för samhällsekonomin och för en global hållbar utveckling.

Kommerskollegium, april 2025. ISBN: 978-91-89742-59-8